

Štabida

Revija študentov bibliotekarstva

marec 2000

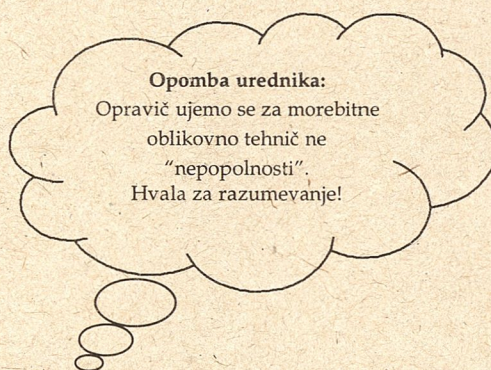
Letnik 2, št. 2

Tehnična navodila avtorjem:

- prispevek naj vsebuje golo besedilo brez oblikovanja (txt ali doc format),
- posredujete ga lahko na elektronski naslov **stubidu@email.si** ali pustite (shranjenega na disketi) v mapi v knjižnici Oddelka za bibliotekarstvo oz. v škatli za izpitne prijavnice (le v primeru zaprte knjižnice),
- tudi slikovno gradivo lahko odložite v mapi v knjižnici Oddelka za bibliotekarstvo.

Veliko uspeha vam želi Uredništvo Štubiduja!

ŠTUBIDU**Revija študentov bibliotekarstva**

Letnik 2, številka 2, marec 2000, študijsko leto 1999/2000

Pripravlja Študentska sekcija ZBDS

Glavni urednik: Dare Majcenovič

Odgovorna urednica: Tanja Curhalek

Tehnični sodelavci: Edo Grabrijan, Aleš Klemen in Kristina Hoffmann

Uredniki rubrik: Tanja Curhalek (Stroka), Edo Grabrijan (Oblački), Darja Kogovšek (ŠS ZBDS), Hedvika Pavlica (Bralno društvo), Nina Šulek (Razvedrilo)

Avtorji prispevkov: Branka Badovinac, Tanja Curhalek, Andrej Črnič, Urša Fabjan, Edo Grabrijan, Primož Južnič, Martina Kerec, Darja Kogovšek, Špela Lah, Hedvika Pavlica, Hinko Štrukelj Špenko, Nina Šulek, Polona Vilár, Luka Vodnik, Igor Zemljč

Elektronski naslov: stubidu@email.si

Internet naslov: v pripravi

Projekt je podprl **KGB*ZOD**

Tisk: Littera Picta d.o.o.

Naklada: 250 izv.

Članki v Štubiduju niso honorirani, avtorji prejmejo brezplačni izvod.

Naslovnico je za Štubidu narisal Miki Muster, za kar se mu najlepše zahvaljujemo.

UVODNIK

Končno je tu: prva tiskana številka revije študentov bibliotekarstva! Nekoč Bibliotekarčkov Štubidu je zdaj samo še Štubidu: ŠTUdentov Bibliotekarstva Duh. Upam, da tudi bo, to pa boste dokazali vi, drage bralke in bralci, s svojimi prispevki, pesmimi, pismi, ... Lepo vabljeni!

Vsak začetek je težak, poln zanosa, idej, pa tudi skrbi in strahu. Zanosa, da bi naredili nekaj zares dobrega in vročih idej, kako bi to naredili čim bolje. Skrbi in strahu, če bo vse šlo po načrtu, pa če vam bo naš izdelek všeč... A vse to je pač normalen del vsakega ustvarjalnega procesa. To, kar držite v rokah in pravkar z zanosom berete, je šele naš prvi poskus, ki je resda še malo neroden, a se bomo že še ujeli!

Upam, da boste pri branju Štubidu-ja uživali vsaj toliko, kolikor smo mi uživali pri njegovih pripravi.

Vaš urednik
Dare Majcenovič

Zdaj pa dovolimo še nekaj besed predsednici Šekcije študentov bibliotekarstva ZBDS,

Darji Kogovšek:

Sokrat je dejal, da neraziskano življenje ni vredno, da ga živimo. In ravno zato ga raziskujemo vsak dan, vsako uro, vsako minuto... Veliko je stvari, za katere se je vredno potruditi. Veliko je ciljev, ki jih še moramo doseči. Čas beži naprej, zato je potreben sleherni trenutek, da ga izkoristimo. Pomembno je naše zavedanje, da živimo in da je življenje tisti dar, ki ga moramo ceniti. Vsak dan. Kot predsednica Študentske sekcije si želim, da bi se vsi začeli zavedati, kako pomembna je uresničitev zastavljenih ciljev in da je na poti k temu še kako pomembno sodelovanje. Zato pokažimo drugim in tudi sebi, da smo sposobni sprejeti nase odgovornosti, ki presegajo okvir našega učnega načrta in ki nam bodo pomagale, da bodo cilji, ki jih 'sanjamo' postali resnični in doseženi.

Upam, da se boste odpravili na pot, ki nas pelje k skupnemu cilju in da se boste odzvali povabilu, ki kliče po vašem sodelovanju. Saj poznate tisti znani stavek: »Skupaj nam bo uspelo!«?

VSEBINA

Srečanje študentov LJ : ZG

Reportaža BOBCATSSS 2000

*»Intellectual Property«
Zgodovinski oris Krakowa
Fotostrip*

Kotiček Študentske sekcije ZBDS

Strokovni prispevki

*Vrste in tehnike branja
COBISS licenca
Izobraževanje v tujini*

Od bruca do absolventa...

Kako ŠSFF rešuje probleme

Bralno društvo

*BD Slovenije
Študentski bralni klub
Pismo Miši Molk*

Potopis - Indija

Literarni prispevek

Razvedrilo

Aktualno

Srečanje študentov bibliotekarstva FF Ljubljana in študentov informacijskih znanosti FF Zagreb

Od 29.11. do 01.12.1999 smo študentje na Oddelku za bibliotekarstvo pripravili srečanje s hrvaškimi kolegi. Obisk hrvaških študentov je predstavljal jesenski del letnega projekta z naslovom Študentska izmenjava Ljubljana - Zagreb.

Kot smo že spomladi obljubili, smo jim pripravili pester program. Najprej smo jih odpeljali v Narodno in univerzitetno knjižnico, kjer smo se po jutranji kavi v novem Nukcafeju prepustili prijetnemu vodenju informatorja Sama.

V uri in pol smo tako spoznali osnovne dejavnosti naše nacionalke, najbolj pa smo bili navdušeni nad rokopisnim in kartografskim oddelkom. Največ zanimanja je pri gostih vzbudil Informacijsko bibliotekarski center ter njegova obsežna zbirka tujih strokovnih revij. Ura je že odbila poldne, ko smo z veseljem sedli h kosilu v Riu. Tukaj se je končno ponudila prava priložnost prijetnega medsebojnega spoznavanja. Čas je kar prehitro tekel in že nas je čakala predstavitev oddelka našim gostom. Predstojnik dr. Žnideršič in prof. dr. Urbanija sta nas

predramila iz »poobedne« zaspanosti s prijetnimi besedami, Edo in kolegi pa so se potrudili in nam kratko ter jedrnato predstavili obliko našega študija, predmete in obštudijske aktivnosti (Bobcatsss, SŠB). Na koncu smo z zahvalnim poklonom prijetno razveselili tudi našo knjižničarko, ki nam je pred tem predstavila lani ustanovljeno Bralno društvo študentov. Z mislimi in razpravljanjem o »štirih vidikih bibliotekarja« smo se najprej porazgubili po domovih, nato pa se znova srečali ob prijetni glasbi in osvežilnih pijačah v K4.

Naslednjega dne smo se zgodaj zjutraj odpravili na pot v Maribor, kjer nas je po programu čakal ogled Univerzitetne knjižnice Maribor in Maistrove knjižnice.

Zaradi prometne nesreče (ne naše) smo obtičali za dve uri tik pred avtocesto v Savinjski dolini, toda čas smo prebili z ogledom videoposnetka Bobcatsss 99, ki so nam ga spomladi podarili nemški organizatorji. Ob tem pa je beseda tekla o mnogih zanimivih vidikih naših študijev in različnih strokovnih temah. Pozna ura prihoda v Maribor nam je precej spremenila potek programa, mi pa smo si najprej zapeli znano slovensko »Če študent na rajžo gre...« in zavili najprej na kosilo v hotel Astoria. Podkrepljeni smo se nato le odpravili proti UKM-u in doživeli prijeten sprejem, ki nam ga je pripravila bibliotekarka Hederihova.

Skupaj s kolegico sta nas popeljali po knjižnici od kleti do zadnjega nadstropja. Na koncu sta nas (predvsem slovenske študente bibliotekarstva) v imenu knjižnice povabili k tesnejšemu in konkretnemu sodelovanju.¹ Na žalost tokrat nismo videli Maistrove zbirke, ki smo jo morali pač prihraniti za naslednjč.

Po dveh dneh strokovnih informacij smo se zadnji dan odločili, da kljub zimskim razmeram gostom razkažemo Ljubljano. Tako smo se večino dneva sprehajali po Ljubljani, si ogledali grad, stolnico in še kaj. Želeli

smo si ogledati še Semeniško knjižnico, vendar zaradi odsotnosti g. Smolika, ki zanjo skrbi, to ni bilo mogoče. Za nekatere izmed nas pa je bila najpomembnejša zadeva dneva seveda »konstruktivni« sestanek, na katerem smo se dogovorili o bodočih projektih, ki bi jih lahko skupaj ustvarjali študentje obeh fakultet. Tako smo se dogovorili, da bomo tako obliko srečanja, ki se je prvič odvilo to leto, ponovili vsako leto: aprila spomladanski del v Zagrebu in oktobra jesenski del v Ljubljani. Namen teh srečanj je predvsem navezovanje stikov med študenti obeh fakultet. Dogovorili smo se tudi za pripravo mednarodne konference (z izbrano temo), katere slušatelji bi bili študentje bibliotekarskih in informacijskih

znanosti s področja Alpe-Jadran (Slovenija, Italija, Madžarska, Hrvaška in BiH).² Zatem so nas hrvaški študentje povabili, da se udeležimo nekaterih seminarjev, ki jih pripravljajo v letu 2000 (Crikvenica, Rovinj, Dubrovnik,...). Tako smo se dogovorili, da nam bodo pošiljali vsa vabila za seminarje, mi pa jih bomo predstavili tudi ostalim študentom.³ Da pa ne bo naše skupno sodelovanje ostalo preveč anonimno, smo skupaj postavili tudi spletno stran na Internetu. Na koncu smo se dogovorili še to, da se znova vidimo na Bobcatsss simpoziju v Krakowu.

Srečanje je uspelo, in po odhodu gostov smo se organizatorji zadovoljno razšli. Veseli smo bili, da so gostje iz Ljubljane odnesli lepe vtise, najbolj pa smo se veselili naših dogovorov o nadaljnjem sodelovanju. Izkušnje, ki jih človek pridobi ob takšnem druženju, so namreč najlepše in najbogatejše. Veliko zadovoljstva nam je prineslo tudi dejstvo, da smo prvič združili delovanje Oddelka za bibliotekarstvo in Sekcije študentov bibliotekarstva. Obema se zahvaljujemo za pomoč in si želimo takšnega delovanja tudi v bodoče. Upamo, da bo srečanje ostalo v prijetnem spominu tudi slovenskim študentom, če ste ga pa zamudili, si oglejte slikovne utrinke na spletni strani

<http://www.geocities.com/zmenjava/> ali v albumu slik, ki se nahaja v knjižnici.

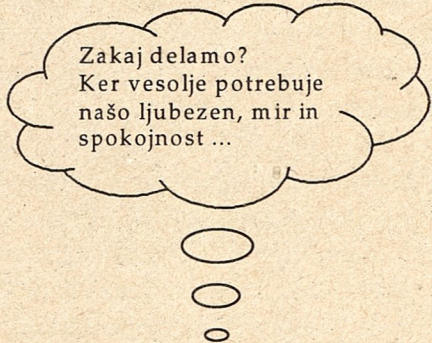
Martina Kerec

¹ natančneje povprašajte o tem na komunikacija@listbot.com

² projekt konference je v nastajanju, podrobnejše informacije dobite po e-mailu martina.kerec@siol.net ali na Komunikaciji

³ za informacije o vseh teh seminarjih lahko povprašate na komunikacija@listbot.com

Zakaj delamo?
Ker veselje potrebuje
našo ljubezen, mir in
spokojnost ...

Intellectual Property vs. The Right to Knowledge

24.-26. 1. 2000

Mednarodni posveti imajo pomembno vlogo v prenašanju izkušenj, predstavitvi različnih pristopov in rešitev, ter raziskovalnih rezultatov in vzpostavitvi osebnih stikov. Na osnovi tem referatov, razprav in poudarkov je mogoče tudi slediti aktualnim temam in problemom stroke. Elektronska pošta in drugi način komunikacij s pomočjo elektronskih mrež sicer olajšujejo komunikacijo, toda ne morejo zamenjati neposrednega stika, pogovorov in druženja.

Če so to splošne značilnosti, ki označujejo mednarodne posvete v celoti, pa ima vsak posvet tudi svoje posebnosti. Te so:

1. Tema, problemi in strokovna področja, ki jih referenti odpirajo.
2. Način obravnavanja osnovne teme in kvaliteta prispevkov.
3. Organizatorji in udeleženci.

1. Kako omogočiti splošen dostop do vseh informacijskih virov, je bilo osnovno vprašanje pričujočega posveta.

Referati in diskusija na posvetu je izpostavila štiri pogoje:

- Ustrezna informacijska politika in pot v informacijsko družbo,
- Dostop z čim manj omejitvami - finančna sredstva, avtorske pravice, cenzura,
- Informacijska pismenost,
- Organiziranost – digitalne in virtualna knjižnica.

Praktično vsi referati so bili objavljeni v zborniku (kar 34 jih je), za katerega sem prepričan, da ga bodo študentje lahko z pridom uporabljali pri izdelavi diplomskih in seminarskih nalogah, ter študiju samem.

2. Kvaliteta posveta je bila na visoki ravni. Res je bilo nekaj prispevkov v stilu »kako dobro to delamo v naši knjižnici«, toda večinoma so bili prispevki zelo kvalitetno pripravljene. Žal je pri nekaterih udeležencih šibko znanje angleščine zmanjšalo sporočilnost samega, sicer

kvalitetnega, prispevka in onemogočalo diskusijo. Vendar to v celoti ni zniževalo visoke ravni posveta.

Referenti niso ostajali le ozko na področju klasičnega bibliotekarstva, temveč so temo razširjali z razpravo o informacijski politiki. Pomen takšnega razmišljanja je predvsem v tem, da se bibliotekarji zavedamo, da imamo v informacijski politiki pomembno vlogo, ki je ne smemo zanemariti. To je skrb za prosto in vsem enako dostopno pot do informacijskih virov in znanja. Za ta cilj se moramo bolj angažirati in organizirati kot posebna skupina pritiska (lobby) na tiste, ki o informacijski politiki odločajo. Tudi tako izpolnjujemo svojo profesionalno vlogo.

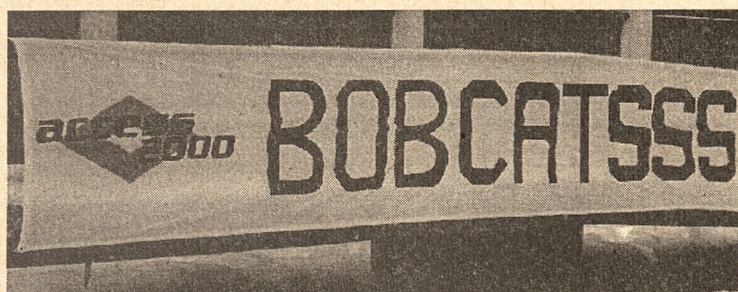
Moramo tudi posebej izpostaviti oba slovenska prispevka. Oba sta bila kvalitetno pripravljena in predstavljena, kar se je videlo tudi v odmevih nanju. Če smem še pristaviti nekaj osebnega. Prijetno mi je bilo poslušati hvale, ki sem jih s strani drugih udeležencev poslušal o delu in sposobnostih naših študentov. To tudi kaže na kvaliteto pedagoškega procesa na oddelku. Pri primerjavi prve z drugimi lahko vidimo kje smo in kako delamo.

3. BOBCATSSS se razlikuje od večine mednarodnih strokovnih posvetov v tem, da za organizacijo posveta, od organizacijskih priprav do izbire, recenzije prispevkov skrbijo študentje bibliotekarstva. Priprava posveta je vpeta v študijski proces, praviloma kot del ustreznega predmeta in ob sodelovanju profesorjev. Organizacija BOBCATSSS 2000 je bila odlična (če pozabimo na težave z ogrevanjem stavbe, ki je niso mogli rešiti do zadnjega dne posveta).

Čez dve leti bomo v Sloveniji pripravili BOBCATSSS 2002, skupaj s študenti in profesorji Visoke šole za knjižničarstvo in informacijske vede iz Stuttgarta. Želel bi si, da bi čimveč študentov sodelovalo pri pripravi posveta in tako nabiralo na najboljši možni način strokovne izkušnje in navezovalo mednarodne stike.

dr. Primož Južnič

Tudi to so (bodoči) bibliotekarji s svojimi mislimi!

Oh, ta modra bluza ...

Obožujem urejene moške bibliotekarje ...

Avtor: Edo Grabrijan

Obvladamo

Plan A – losos, Plan B – kaviar, Plan C – postrv, PLAN D – črnolaska, ...

Ja, ja, kar vprašajte!

-Ne preveč !!

To mi delaj stari !!!

Ampak ti Slovenci pa znajo ..

Ja, ja ...

Konec dober, vse dobro.

Sponzor večerov

KRAKOV - v zgodovino zakopano mesto

Redka so mesta v srednji Evropi, ki se lahko danes pohvalijo s tako raznovrstno in bogato ohranjeno zgodovinsko, spomenisko in kulturno dediščino kot jo ima Krakov, letošnji gostitelj strokovnega srečanja študentov bibliotekarstva BOBCATSSS 2000. Slikovito mestece ob Visli, v senci ogromnega dvorca Wawel, skriva precej skrivnosti, ki so se nabrale zlasti v njegovi tisočletni preteklosti.

Nekajdnevni obiskovalec mora tako žal strogo presoditi, kaj si bo ogledal in česar ne, če ne želi le brezglavo tekati od ene do druge umetnine. Prav zato je vsako doživljanje tega mesta že vnaprej določeno kot precej subjektivno in precej pogojeno z zanimanji in radovednostjo sprehajalca.

Mislím, da sem imel veliko srečo, da sta moje poti po Krakovskih ulicah popestrili Asia (Joanna), in Ola (Aleksandra), poljski študentki bibliotekarstva in udeleženci simpozija, ki sta bili pripravljene igorju odgovarjati na vsa mogoča in nemogoča vprašanja o zgodovini Poljske in njenem dožemanju prostora okoli nas. Zeto sem jima dolžan veliko zahvalo. V takšnih priložnostih verjetno ni naključje, da smo se spoznali "na šanku", ko sta mi dale prvi dober dober namig glede

vodke, ki je nikakor ne smem prezreti. Koristnih nasvetov sem bil k sreči deležen še vse naslednje tri dni, saj bi brez njune pomoči težko od blizu opazoval moža v zvoniku Marijine cerkve, ki vsako uro nad Sukiennicami in ostalimi Krakovskimi ulicami trobi "hejnal" v spomin na svojega predhodnika, ki mu je tatarska puščica prebodla vrat, ko je skušal someščane opozoriti na prihajajočo nevarnost.¹ Takisto bi brez njune asistencije nikoli ne videl Leonardove Dame s Hermelinom ali mnogo težje listal časopise in kataloge v tamkajšnji splošni knjižnici, kaj šele, da bi na širnem Kazimirju sam našel eno od redkih "delujočih" sinagog, kjer ti potisnejo na glavo židovsko kapico, če slučajno si slučajno želiš gologlav ogledti njihovo pokopališče. Brez Asie in Ole bi ne vedel, kako zamuditi zmenek pri "Adašu", kot ljubkovalno imenujejo "svojega Prešerna" sredi glavnega trga in kjer je najboljše

izhodišče za vsa potepanja po mestu, še manj pa dojel kako ti naši severni slovanski bratje živijo tesno povezani s svojo zgodovino.

Še zdaleč ni potrebno biti zgodovinar, da začutiš tesno povezavo med Poljaki njihovo zgodovino. Tudi nad Krakovom namreč, kot ljubljaska jutranja megla, leži teža preteklosti ki je v tem primeru pustila za sabo enkratno sled. Pretirana obremenjenosti z zgodovino, je seveda posledica ukleščenosti poljskega naroda med posesivno vzvišene Nemce ter koristoljubno pokroviteljske Ruse na drugi strani. Rezultat takšnega stanja so za naše pojme gromozansko veličastne cerkve, in galerije v katerih domačini bolj kot Leonarda, ali Rembrandta občudujejo svojega Jana Matejka, ki je v prejšnjem stoletju, ko je Poljska bila razdeljena med Nemčijo, Avstrijo in Rusijo,

slikal ogromna platna s prizori iz legendarne Poljske zgodovine. Če rečem, legendarne zgodovine, še zdaleč ne pomeni, da Krakov ali Cracovia, kot so kraj latinsko imenovali v preteklosti, nima veličastne dediščine.

Mesto, ki danes šteje okoli 800.000 prebivalcev se je začelo razvijati na griču ob pritoku reke Rudawe v Vislo. Čeprav so prvi ljudje živeli tod že vsaj v kameni dobi in je bil kraj lokalno pomemben že v času prvih slovanskih kneževin sredi devetega stoletja se pisno prvič

omenja šele leta 985, (965?), ko ga je nek trgovec iz daljne Kordobe v poročilu s potovanja označil kot "bogato in s širnimi gozdovi obdano mesto na križišču trgovskih poti"². Leta 1000 je postal Krakov sedež škofije, na Wawlu pa so kmalu zatem začeli graditi katedralo v romanskem slogu. Spremljajoči grad je tako postal pomemben center cerkvene in posvetne oblasti. Prvi razcvet je mesto doživelo v XIV. stoletju, z razglasitvijo za kronsko mesto poljskih kraljev, kar je ostalo vse do začetka XVII. stoletja. Leta 1330 je poljski kralj Kazimir III. Veliki ponudil v Krakovu zatočišče preganjanim Judom iz cele Evrope, hkrati pa blizu njega ustanovil še po sebi imenovano mesto, ki je zaradi ugodnih trgovskih privilegijev postalo zelo pomembno trgovsko središče. Sloviti judovski Kazimir je dobil odločilni pečat šele po letu 1495, ko je Jan Olbracht z dekretom vanj preeselim vse Krakovske Jude. Čeprav v mestu danes živi le še nekaj sto

pripadnikov Judovske skupnosti (še pred drugo svetovno vojno jih je bilo okoli 70.000) pa žal ostanki antisemitizma niso zamrli niti danes.

Vsaj tako kot judovsko, če ne še bolj slovito, ima Krakow tudi bogato intelektualno preteklost. Tudi z njo je povezan Kazimir III. Veliki, ki je že leta 1364 iz razsvetljenskih namenov, da bi pospešil kulturni razvoj mesta šolo pri Wawelski katedrali (s koreninami v letu 1150) povzdignil v univerzo. Še danes lahko na Jagiellonski ulici občudujemo poslopje s prekrasnimi arkadnimi dvorišči iz XIV. stoletja, t.i. "Collegium Maius", ki je ena najbolje ohranjenih srednjeveških univerzitetnih stavb v Evropi. Na njej je študiral tudi znameniti astronom in utemeljitelj heliocentričnega sistema Nikolaj Kopernik. Rokopis njegovega dela o gibanju nebesnih teles danes hranijo v Jagellonski univerzitetni knjižnici, v celoti, pa si ga je možno ogledat tudi na straneh svetovnega spleta³. Na začetku novega veka je bil torej Krakow pomembno politično središče, cvetoč gospodarski prostor, in kraj ustvarjanja številnih humanistov, znanstvenikov in umetnikov iz cele Poljske pa tudi iz ostalih dežel od Italije in Francije vse do Nemčije in Flandrije. Renesančni razcvet se je končal, ko je konec XVI. stoletja prestolnica Poljske namesto obrobne Krakova postala Varšava. Mesto je nadalje hudo opustošila kuga in sredi XVII. stoletja je za to nevarno boleznijo umrlo kar 20.000 njegovih prebivalcev. Kraju ni prizanesla niti vihra tridesetletne vojne, pa tudi pozneje so ga večkrat opustošile pruske in ruske čete. Nekdanja prestolnica Poljske se je tako v enem samem stoletju spremenila v zapuščeno provincialno mesto spretnih obrtnikov in trgovcev lokalnega značaja. Ob prvi delitvi Poljske leta 1772 je bil Krakow dodeljen Avstriji, po koncu Napoleonskih vojn pa je do leta 1846 imel status svobodnega mesta, ko je spet postal del Habsburške države in to ostal do konca prve svetovne vojne. Po združitvi Poljske in pred drugo svetovno vojno je mesto beležilo nov vzpon saj je spet postalo pomembno upravno in kulturno središče. Čeprav je prebivalstvo Krakova, zlasti judovsko, med drugo svetovno vojno precej pretrpelo, samo mesto ni utrpelo vojne škode. In ker centra strega mesta niso prizadele niti modernizacijske težnje druge polovice dvajsetega stoletja⁴ se lahko Krakow danes upravičeno ponša kot eno izmed najlepših zgodovinskih mest Evrope. Še nekaj za ljubitelje številčk:⁵

Danes v Krakovu s predmestji živi okoli 1.200.000 prebivalcev. Leta 1996 se je lahko mesto pohvalilo s 34 muzeji, 77. galerijami, 16 kinodvoranami, 13 gledališči, 92 (skupaj s podružnicami) javnimi knjižnicami, ki bi naj imele povprečno 10.581 članov in skupni fond okoli 2 milijona knjig. Najpomembnejša knjižnica v Krakovu je vsekakor **Jagelonska knjižnica**, ki je nastala v drugi polovici XIX. stoletja, čeprav so njeni začetki povezani z začetkom obstoja Krakovske univerze v XIV. stoletju. Zato je še danes predvsem univerzitetna knjižnica, čeprav hkrati opravlja vlogo ene od treh poljskih nacionalnih knjižnic. Prav zato sistematično zbira knjige in periodične tiske o Poljski in vse kar je bilo objavljeno na poljskem pred letom 1800 in po letu 1945. Skupaj z 42. podružničnimi knjižnicami na raznih fakultetah obsega njen fond okoli štiri in pol milijone knjižnih enot. Psebej bogata je njena zbirka rokopisov ter srednje- in novoveških kodeksov. Od leta 1992 se knjižnica automatizira in danes je mogoče preko OPAC-a brskati po njenem novjšem gradivu, hkrati pa pripravljajo retrospektivno konverzijo strejšega fonda.

Spregledati pa ne smemo knjižnice Poljske Akademije znanosti, saj slovi po bogati zbirki grafičnih listov iz XVI. in XVII. stoletja kakor tudi ne knjižnice družine Czartoryski ki vsebuje neprecenljiv zaklad srednjeveških rokopisov.

O Krakovu in njegovih znamenitostih bi lahko rekli še marsikatero besedo, a mislim, da je najbolje, če si jo gre vsak radovednež tja poiskat kar sam, saj mu za vsak dan "izgubljen" v Krakovu ne bo nikoli žal.

Igor Zemljič

¹ URL: www.kasprzyk.demon.co.uk/www/Krakow2.html

² URL: www.krakow.pl

³ URL: www.bj.uj.edu.pl/bjmanus/revol/titlpg_e.html

⁴ Vlogo industrijskega centra Šlezije so prevzele Katowice in industrijsko mesto Nova Huta vzhodno od Krakova.

⁵ URL: www.krakow.pl/WK/EN/krakow/cracowinnumbers.htm

Za donatorske prispevke, ki so olajšali naše potovanje na simpozij se zahvaljujemo:

Bogomirju Kralj,
Krki d.d. Novo mesto,
Oddelku za bibliotekarstvo na FF,
SCT Afro, Ljubljana,
Založbi Rokus d.o.o.

KOTIČEK SEKCIJE ŠTUDENTOV BIBLIOTEKARSTVA

Danes boste v kotičku lahko prebrali nekaj formalnih zadev v zvezi s Sekcijo študentov bibliotekarstva. Drugače pa vam bom v tem kotičku predstavljala predvsem naše plane, ki se bodo odvijali v krajšem časovnem obdobju.

Formalno¹ je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (v nadaljevanju ZBDS) 'prostovoljna, samostojna in nepridobitna strokovna zveza društev, ki povezuje bibliotekarska in sorodna društva v Republiki Sloveniji in tujini. Zveza deluje na območju Republike Slovenije. V zvezo se društva združujejo prostovoljno z namenom, da pospešujejo in koordinirajo svojo dejavnost, da medsebojno sodelujejo in da obravnavajo ter razrešujejo strokovna vprašanja, ki so skupnega pomena.'

V Sloveniji deluje 8 področnih društev: primorsko, ljubljansko, mariborsko, koroško, dolensko, celjsko, gorenjsko in pomursko. Ljubljansko društvo je izmed vseh največje. Po najnovejših podatkih je v to društvo včlanjenih 120 študentov. Predsednica ljubljanskega društva, ga. Smilja Pejanovič, mi je povedala, da se študentje najpogosteje vpisujejo v njihovo društvo. Ni pa to seveda pogoj. Vsak izmed vas, ki bi želel postati član ZBDS, se lahko vpiše v svoje lokalno društvo.

O tem, kako se vpišete v društva, sem vam povedala že ob mojih obiskih v posameznih letnikih. Če želite še kakšno konkretno informacijo v zvezi s tem, se lahko obrnete osebno name ali pa mi pišete na e-mail naslov: darja.kogovsek@email.si.

V okviru ZBDS delujejo tudi različne sekcije. Teh sekcij je 7 (sekcija za splošnoizobraževalne knjižnice, sekcija za specialne knjižnice, sekcija za šolske knjižnice, sekcija za visokošolske knjižnice, sekcija za potujoče knjižnice, sekcija za domoznanstvo in nenazadnje tudi sekcija študentov bibliotekarstva).

Sekcija študentov bibliotekarstva je pričela delovati 2 leti nazaj. Lani se je prvi predsednici Martini Kerec iztekel mandat in na to mesto sem bila izvoljena jaz.

Takoj po moji izvolitvi, smo pričeli člani sekcije sestavljati vsebinski plan za naslednje koledarsko leto, torej za leto 2000. Idej je dovolj

in upam, da nam jih bo uspelo uresničiti.

Naj razložim še eno zadevo, na katero se nanaša dosti vprašanj.

Člani sekcije študentov bibliotekarstva ste vsi študentje bibliotekarstva, ki študirate na Filozofski fakulteti v Ljubljani in ste obenem včlanjeni v ZBDS, glavni izvajalci projektov, ki so organizirani s strani sekcije, pa so člani ožjega odbora sekcije. Teh je trenutno dvanajst (12): tajnica sekcije in ostali delujoči člani sekcije.

Vsi, ki ste polni idej in energije, ste seveda vabljeni v našo sredo.

Spremljajte obvestila na naši oglasni deski pred učilnico 528 in se nam pridružite na naslednjem sestanku.

Več si lahko o tem, kateri projekti se trenutno izvajajo in so v planu za to leto, preberete na internetni strani ZBDS, Študentska sekcija.

Naslov je: <http://zbd-s-zveza.si>

Da pa na hitro potešim vašo radovednost o nekaterih bližajočih se projektih, naj vam povem nekaj o treh projektih, katerih izvedba se nam vztrajno bliža.

Konec marca bo na Madžarsko potovala skupina študentov bibliotekarstva, ki bomo v mestu Szombathely zastopali naš oddelek.

V okviru 4-dnevnega delovnega srečanja bodo štiri študentke naše fakultete: Urša Fabjan, Mojca Trtnik, Maja Božič in Veronika Potočnik predstavile rezultate raziskovalne naloge z naslovom 'Razmišljanja in pričakovanja študentov bibliotekarstva o bodoči profesionalni karieri', ki je bila narejena tudi v Szombathelyu. Z nami bo potovala tudi njihova mentorica dr. Melita Ambrožič. V okviru tega srečanja bomo spoznali način študija na njihovi fakulteti in si ogledali nekaj njihovih pomembnejših knjižnic. Seveda pa bomo madžarske kolege povabili tudi na obisk k nam. Ta obisk naj bi bil organiziran v začetku naslednjega leta.

V mesecu aprilu je ponovno predviden 3-dnevni delovni in družabni obisk študentov Katedre za informatiko v Zagrebu. Že drugič zapored bo v Zagreb potovalo 20-30 študentov z Oddelka za bibliotekarstvo s Filozofske fakultete v Ljubljani. Seveda ste vsi, ki ste pripravljeni iti z nami in pomagati pri organizaciji njihovega povratnega obiska v Sloveniji, lepo vabljeni. Vse nadaljnje informacije boste seveda sproti dobili na oglasni

deski na oddelku, na internetu...

V mesecu maju pa bo organizirana enodnevna ekskurzija po zamejskih knjižnicah v Italiji. Udeležili se je boste lahko vsi študentje bibliotekarstva.

Potrebna bo samo dobra volja in želja po spoznavanju novih obzorij naše stroke.

Naj bo to za to številko revije dovolj. Komaj čakam, da se zopet beremo približno v mesecu juniju. Do takrat pa vam želim veliko zagona pri sodelovanju z nami in seveda veliko študijskega uspeha.

Predsednica sekcije študentov bibliotekarstva
Darja Kogovšek

¹ Statut, pravilniki in poslovniki Zveze bibliotekarskih društev Slovenije

Sredi vrtinca
življenja so knjige
grmade besed brez
smisla.
Liviu Rebreanu

Vrste in tehnike branja

Danes je ob poplavi informacij, tudi tiskanih, pomembno preučevati hkrati učinkovito sprejemanje pomembnih informacij. Obstaja veliko priročnikov o branju, ki nas seznanjajo s tehnikami hitrega, učinkovitega branja z razumevanjem prebranega. V svoji raziskavi sem zajela predvsem vrste in tehnike branja ter prilagajanje le-teh različnim vrstam gradiva. Potrebno pa je tudi vedeti, da je količina veliko manj pomembna od kakovosti branja in prebranega, besedo »načitan« pa prevečkrat rabimo prav tako, da stoji bolj za kvantiteto kot kvaliteto. »Če je kdo bral veliko, toda ne dobro, bi prej zaslužil, da bi ga pomilovali, kot pa da ga hvalimo«¹, saj je tako ogromno dragocenega časa nekvalitetno porabil. Če hočemo biti zares načitani, moramo znati svoje sposobnosti uporabljati s pametjo in vsako knjigo brati tako, kot si zasluži. Torej: berimo le izbrana dela, tista dela, ki si to zaslužijo, predvsem pa berimo kvalitetno!

V šoli se naučimo le prve faze branja – prepoznavanje abecednih simbolov, delno sprejemanje le-teh v možganih, in povezovanja prebranih sporočil z ustreznimi deli. Ostale dejavnike branja naj bi se naučili sami, vendar to le redkim uspe v polni meri. Bralne tehnike posameznika bi se morale neprestano razvijati, če naj bi branje odraslih odlikovala povečana hitrost, večja količina, boljše pomnenje, lažji priklic, presoja, izbor, zbranost, kritičnost in ustvarjalnost. Različne bralne tehnike pa podredimo besedilu in bralnemu namenu.

V nadaljevanju naštevam različne vrste oz. tehnike branja.

GLASNO BRANJE Pozorni smo na glas in premalo na vsebino. Pri branju leposlovja in pravljic je zelo priporočljivo, tu z glasom skušamo povečati čustveni učinek in stimuliramo poslušalce, medtem ko je pri individualnem študiju strokovne literature manj priporočljivo, saj je počasno (enkrat počasnejše od tihega). Sicer pa je potrebno pri učenju samega branja, tujih jezikov, drugih pisav. Glasno beremo tudi gradivo, ki ga bomo kasneje javno prebrali, zlasti če je v tujem jeziku. Kot začetno branje je glasno branje potrebno zato, ker učenec z njim nadzira bralni proces, daje mu povratne informacije; kasneje se proces avtomatizira in nadzor ni več potreben.

POLGLASNO BRANJE Kar se tiče učenja branja, prehod iz glasnega v tiho branje pri nekaterih ljudeh ni popoln – ostanejo na ravni polglasnega branja. Pri večini pa branje napreduje in preide v subvokalizacijo, ki je možna celo pri izurjenih bralcih.

TIHO BRANJE Glasove v zavesti »slišimo« brez premikanja govornih organov*. Nastanejo zaradi dejavnosti govornih in slušnih središč v možganih. Nekateri pravijo, da so »glasovi v sebi« nujno potrebni za razumevanje prebranih besed in stavkov, drugi psihologi pa menijo, da je besede mogoče razumeti tudi brez slušnih predstav – zaznavamo jih, ne da bi jih pri tem izgovarjali v sebi. Rezultati raziskav so potrdili, da je takšno branje hitrejše. Branje v sebi je po njihovem mnenju zgolj posledica učenja začetnega branja in nepotrebna navada. Kljub temu pa je notranji govor krajši od glasnega, saj je predvsem soglasniški, izgubijo pa se tudi manj potrebne kratke besede, npr. vezniki.

SUBVOKALIZACIJA je branje brez glasu, premikamo pa ustnice in govorne organe. Lahko se pojavlja samo povečana napetost mišic govornih organov ali samo povečan akcijski potencial v njih. Za branje subvokalizacija ni nujno potrebna, branje brez nje poteka hitreje in bolj gladko. Vendar pa težko razumljivo besedilo brez nje postane še manj razumljivo.

REGRESIVNO BRANJE je branje nazaj. Bralcu se oči vrnejo k prebranemu gradivu za eno, dve, več besed, ali za ves stavek, nato vse znova prebere. Ti gibi nazaj so ostanek začetnega branja – začetnik ne zazna besed dovolj dobro (nezadostna in nepravilna identifikacija besed) in čuti potrebo po ponovnem prebiranju, ki kasneje ni več potrebno, vendar navada ostaja. Pri tem povprečni bralci naredijo med branjem 12 odstotkov gibov nazaj, slabi pa 25 odstotkov, torej četrtno gradiva dvakrat preberejo. Regresivno branje je potrebno pri težavnem gradivu (npr. strokovnem), ko ne razumemo dela besedila, in pri umetniškem besedilu, ko s ponavljanjem skušamo doseči večji čustveni učinek.

HITRO BRANJE Potreba po hitrem branju se je pojavila s porastom tiska in objavljenih del v začetku 20. stoletja. Nekateri menijo, da pri hitrem branju razumevanje ne upada, temveč raste, saj nas hitro napredovanje navduši in spodbuja, vendar pa se pri zelo hitrem branju, ki ga

obljubljajo razne šole branja, izgubi razumljivost gradiva in predelava informacij. Mnenja pri tem pa so različna: »Človeški razum je sposoben zaznavati gradivo s hitrostjo obračanja strani in nekateri ljudje tako hitro tudi berejo.«² Teoretično naj bi bil edini dejavnik, ki vpliva na hitrost branja, bralčevo poznavanje predmeta besedila, bralčev namen in bralčeva sposobnost obračanja strani. Dejstvo pa je, da je koncentracija pri hitrem branju večja; čim počasneje beremo, tem večja je verjetnost, da nam bodo misli odtavale proč od branega besedila. Nekateri aktivnost branja in hitrost ne povezujejo: »Hitrost sploh ni bistvena. Prepričan sem, da je vsebina preizkusni kamen za vsakogar. Pomembna je le aktivnost.«³ Optimalna hitrost je odvisna predvsem od hitrosti, s katero mislimo, hitro misliti pa pomeni tudi metodično misliti. Hitrost branja prilagajamo zahtevam gradiva in namenom, zaradi katerih beremo. Pri hitrem branju velja pravilo: »Berimo čim hitreje, vendar hitrost ne sme ovirati razumevanja gradiva.«⁴ Branje je tem hitrejše, čim krajši so očesni postanki in čim manj očesnih gibov napravimo pri branju ter čim večje bralno polje je sposobno sprejeti oko, seveda pa je hitrost odvisna tudi od posameznikovega osebne besednjaka. Najhitrejša branje omogočata metoda preletavanja in metoda preskakovanja, ki pa sta primerni le za hitro in površno prvo orientacijo.

PRELETAVANJE nam omogoča, da preberemo 800 do 3000 besed na minuto – odvisno od izurjenosti in psihofizičnih lastnosti bralca. Temelji na navpičnem in diagonalnem branju. Slaba stran preletavanja je v zmanjšanju razumevanja prebranega, podrobnosti izpustimo, sledimo bolj temeljnemu smislu besedila. Torej je metoda manj primerna, kadar nas zanimajo podrobnosti, kadar je gradivo težko razumljivo, in kadar želimo doseči čustveni učinek z branjem gradiva. Koristna pa je, kadar nas zanima, o čem govori delo, kadar moramo v kratkem času najti bistvene informacije, in kadar iščemo novosti. Nekateri psihologi menijo, da preletavanje ni pravo branje, saj bralec ne prebere vseh besed in jih bolj ugiba.

PRESKAKOVANJE Izpuščamo cele vrstice oz. odstavke, preberemo le okoli 20 odstotkov besedila ali manj in pri tem skušamo odkriti, za kaj gre. Iščemo le to, kar menimo, da je zanimivo in potrebno za izboljšanje našega znanja, ne vemo pa v naprej, kaj to je. Beremo predvsem ključne

besede in stavke – ključne besede so tiste, ki najbolj zastopajo širši odstavek ali vse berilo. Odvisne so od namena oz. zanimanja bralca za določeno področje. Oko se pogosteje ustavi na pomembnih besedah, izbiranje besed ni naključno. Vnaprejšnji izbor ključnih besed naredimo z branjem povzetkov, kazal, naslovov, podčrtanih stavkov itd., potem predelamo besedilo s preskakovanjem. Ko najdemo ključno besedo, preberemo stavek in skušamo v bližini najti še več ključnih besed in stavkov. Preskakovanje uporabljamo pri obsežnem ali redundantnem gradivu ter pri pomanjkanju časa. S preskakovanjem hitro pridemo do odgovarjajočih odstavkov, ki jih nato natančneje in počasneje preberemo.

Nadaljevanje prihodnjič.

Tanja Curhalek

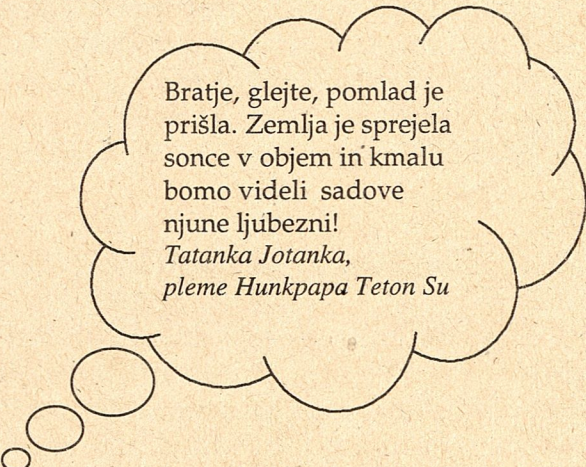
¹ ADLER, M.J. Kako beremo knjigo. Prirejena izd. Ljubljana : Univerzum, 1977, str. 205.

* Govorni organi: nosna votlina, ustno nebo, jezik, glasilke, sapnik, pljuča, trebušna prepona

² URBANC, D. Pospešeno in hitrostno branje : praktični priročnik. Radovljica : Didakta, [1992], str. 1.

³ ADLER, M.J. Kako beremo knjigo, str. 65.

⁴ PEČJAK, V. Hitro in uspešno branje. Ljubljana : samozal., 1991, str. 13.

Bratje, glejte, pomlad je
prišla. Zemlja je sprejela
sonce v objem in kmalu
bomo videli sadove
njune ljubezni!
*Tatanka Jotanka,
pleme Hunkpapa Teton Su*

PRIDOBIVANJE LICENCE ZA COBISS TUDI ZA ŠTUDENTE - DA ALI NE?

Poklic bibliotekarja je lep poklic, pa naj gre pri tem za delo z uporabniki ali pa za delo s samim knjižničnim gradivom. Veliko je tudi povsem strokovnih opravil in eno takih je tudi kreiranje bibliografskih opisov za vnos v bazo COBIB.

Da bi bibliotekar lahko ustvarjal take zapise, ki so potem na voljo – na vpogled tudi vsem ostalim bibliotekarjem in tudi uporabnikom, si mora pridobiti licenco za vnos. Te licence ne pridobi knjižnica, pač pa vsak bibliotekar kot posameznik. Seveda pa je knjižnica v večini primerov kot delovna organizacija pobudnica za pridobitev licence, saj je v interesu vsake dobre knjižnice, da ima v svoji sredini nekoga, ki sme in zna opravljati tako zahtevno strokovno delo.

Sistem COBISS deluje že od leta 1987. V njem najdemo – poleg drugih opravil – vzajemno in lokalne bibliografske baze, polne bibliografskih vpisov. Gre torej za računalniški katalog, katerega je potrebno redno dopolnjevati in ažurirati.

Delo bibliotekarja z licenco za COBISS je torej napraviti kataložni vpis knjižničnega gradiva po pravilih MARC formata (v Sloveniji je to COMARC) in ga vnesti v lokalno oziroma v vzajemno bazo.

Vedno več knjižnic torej ob razpisu za prosto delovno mesto bibliotekarja ob ostalih pogojih navaja tudi že pridobljeno licenco za COBISS. Takšne razpise za zaposlitev lahko študenti vidimo tudi na oddelku za bibliotekarstvo na Filozofski fakulteti, in predvsem nas – študente višjih letnikov, ki smo že blizu trenutku, ko bo treba poiskati službo, to zbode v oči. Pri tem se namreč vprašamo, kje je tu možnost za nas, bodoče bibliotekarje. Brez licence ne pridemo niti v ožji izbor za službo...

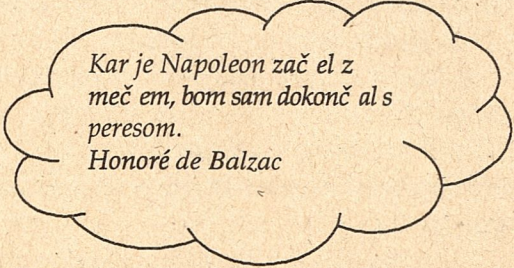
KJE IN KDAJ TOREJ PRIDOBITI LICENCO ZA COBISS?

Menim, da bi študentje morali dobiti to priložnost že na fakulteti v okviru dodiplomskega študija, seveda po uspešno osvojenem znanju bibliotekonomije. Ta priložnost bi bila za nas, bodoče bibliotekarje, izvrstna pri iskanju službe in, na žalost

študentov, sčasoma tudi nujno potrebna. Torej bi bilo potrebno razmišljati, da bi pridobivanje licence za COBISS počasi postal del študijskega programa.

Seveda je za vse reforme potreben čas. Vendar pa kvaliteten študijski program omogoči dobremu študentu, da se po končanem študiju lahko tudi zaposli, k čemur bi pridobljena licenca vsekakor pripomogla.

Urša Fabjan
študentka 4. letnika bibliotekarstva

*Kar je Napoleon začel z
mečem, bom sam dokončal s
peresom.*
Honoré de Balzac

IZOBRAŽEVANJE V TUJINI

Študentom in diplomantom bibliotekarstva se poleg različnih zaposlitvenih možnosti ponujajo tudi možnosti izobraževanja v tujini. Ena takih je naprimer izobraževanje s pomočjo Zavoda za odprto družbo (Open Society Institute), ki s svojimi štipendijami omogoča kratke, nekajtedenske ali nekajmesečne obiske in gostovanja na različnih profesionalnih ali izobraževalnih ustanovah v Evropi in ZDA. V članku na kratko opisujem konkreten primer takega gostovanja.

Prvo vprašanje je, kako se seznanimo z možnostmi za izobraževanje. Poti je veliko, od spremljanja spletnih strani Zavoda za odprto družbo (<http://www.soros.si>, <http://www.osi.hu/nlp>) in drugih organizacij z našega področja, do prebiranja informativnih publikacij (kot npr. Knjižničarske novice) in podobno. Ko se odločimo, se v začetku soočimo z zahtevnim postopkom izbora prejemnikov takšne štipendije, ki jih je seveda vedno več, kot je na voljo razpisanih mest. Za primer povejmo, da so v letu 1999 izmed vseh prijavljenih Slovencev in Slovenk izbrali dve. Sama prijava ni niti najmanj enostavna, saj je potrebno izpolniti obsežen obrazec, s katerim dokažete poznavanje področja, svoje študijske, raziskovalne in delovne dosežke, interese ter pričakovanja, in nenazadnje znanje tujega jezika dežele, kamor želite potovati. Za nekatere dežele (npr. ZDA) je celo potrebno priložiti posebno potrdilo o opravljenem preizkusu znanja tujega jezika (za angleščino je to TOEFL). Sledi pogovor s komisijo slovenskega Zavoda za odprto družbo, ki naredi širši izbor kandidatov, katerih prijavnice nato pošljejo v Budimpešto, na sedež Zavoda, od tam pa potujejo na sedež ustanove gostiteljice. Ta pregleda vse prispele prijave in izbere najustreznejše kandidate. O izboru nato obvestijo prejemnike, ki se nato »zaženejo« v urejanje formalnosti.

V mojem primeru je šlo za trimesečno gostovanje v Veliki Britaniji, konkretno na Oddelku za informacijsko znanost (Department for Information Science) na City University v Londonu, ki sodi med najboljše britanske šole informacijske znanosti. Zelo bogat in zahteven program štipendije so v grobem sestavljali trije sklopi: gostovanje na Oddelku, obiskovanje tečajev in kratki obiski drugih ustanov (univerz, samostojnih komercialnih organizacij in knjižnic). V gostovanje na Oddelku je bilo vključeno obiskovanje nekaterih modulov po lastnem izboru; odločila sem se za Upravljanje informacij

(Information Management), Upravljanje farmacevtskih informacij (Pharmaceutical Information management) in Raziskovalne metode (Research Methods); individualni študij, individualne konzultacije, sodelovanje z osebjem oddelka pri pripravi predavanj in znanstvenem in raziskovalnem delu, udeleževanje raziskovalnih seminarjev, prisostvovanje sprejemnim intervjujem in konzultacijam s študenti, itn. Udeležila sem se tudi dveh zunanjih tečajev, prav tako po lastnem izboru: Avtomatizacija knjižnice (Library Automation) in Predstavitvene spretnosti (Presentation Skills). Poleg tega sem obiskala štiri univerze, britansko enoto za zbiranje statističnih podatkov o knjižnicah, dve komercialni organizaciji, Britansko združenje knjižničarjev (Library Association) in dve knjižnici in poskušala kar največ izvedeti o izobraževanju na področju knjižničarstva in informacijske znanosti v veliki Britaniji, načinu delovanja teh organizacij ter delu knjižničarjev in informacijskih profesionalcev in njihovih združenj.

Namen mojega gostovanja je bil pridobivanje znanja bibliotekarske in informacijske znanosti in sorodnih področij, ki ga lahko uporabim tako pri svojem delu v okviru Oddelka za bibliotekarstvo kot tudi pri svojem študijskem in raziskovalnem delu. Poglavitni cilj Zavoda za odprto družbo, zaradi katerega sem štipendijo tudi prejela, je posredovanje pridobljenega znanja sedanjim in bodočim slovenskim knjižničnim in informacijskim profesionalcem. Namen takšne štipendije namreč ni le izobraževanje posameznikov, temveč predvsem nadalnje posredovanje pridobljenega znanja ljudem, ki na tem področju delajo.

Samo po sebi se razume, da bi se dalo o vsem skupaj napisati še marsikaj, a bi bil članek predolg. Zato predlagam vsem, ki želijo izvedeti kaj več, da se oglasijo pri meni, lahko osebno, lahko po telefonu ali preko elektronske pošte.

Polona Vilar

Preberi, če imaš čas! Od BRUCA do ABSOLVENTA je ..... (dopolni sam) POT

»Žal naj ti bo le za tri reči tvojih preteklih dni: za hudo storjeno, za dobro zamujeno in pa za izgubljeni čas.«

Pred nekaj leti si niti v sanjah nisem predstavljal, da bom nekoč takole pisal en članek o svoji študentski poti. No, mogoče to ni ravno pot, ampak bolj razmišljanje o rečeh, problemih in problemčkih, ki sem jih srečeval na tej poti. Upal sem, da moje razmišljanje ne bo osamljeno in se mi bo pridružil še kakšen stanovski kolega ali kolegica. Očitno ni bilo nikogar, ki bi se opogumil oz. bolje rečeno – absolvent nima nikoli časa.

Hmm, pa je to res? Da absolvent nima časa? Lahko bi razširil na: študent nima časa?! No, to je pa že kar zanimiva tema. Pravijo, da je čas stvar interesa. Torej je ves smisel v interesu? Verjetno bo res držalo! Čemu sploh študirati, če ni interesa? Glede na to, da je v prvem letniku bibliotekarstva kar veliko brucov, med katerimi sem bil nekoč tudi jaz, bi lahko sklepal, da je interesa veliko. Nekoliko se zatakne pri vrstah interesa. Npr. študirati zaradi diplome ali pa študirati zaradi znanja; študirati, kako priti do denarja; študirati zaradi statusa; študirati, zato ker je tako prav ali pa študirati le zato, kar mama tako hoče. In še bi lahko tako našteval. Zanima me, kakšni bi bili rezultati ankete na to temo. Verjetno ena velika mešanica.

Razmišljati o študijskem interesu me je vzpodbudila predvsem velika NEzainteresiranost med študenti nižjih letnikov (beri: prvi in drugi) za kakršnokoli aktivnost. Pa naj bo to strokovno izobraževanje v tujini, mednarodni simpozij z minimalnimi stroški ali le odštekani bibliotekarji z zastonj pijačo. Vsaj tako nižje letnike doživljam sam. In verjetno še kdo izmed kolegov višjih letnikov, ki mu je kaj do ustvarjalnosti med študenti za bibliotekarstvo. Smo bibliotekarji res samo eni knjižni (vse bolj računalniški) molji? Saj nočem in niti ne želim kogarkoli užaliti, toda na večini študentskih aktivnosti (izmenjave, simpoziji, žuri, prireditve, ...) so le višji letniki. Z redkimi svetlimi izjemami – pohvalno!

No, morda pa mora biti tako. Svet se pač vrti dalje. In mi z njim. Svoje razmišljanje bi

lahko še nadaljeval in nadaljeval in ... kar pa ni moj namen. Z njim sem se hotel zahvaliti vsem tistim posameznikom (študijskim kolegom), ki so prebijali led in orali ledine na našem oddelku, a za to niso prejeli nobenih posebnih zaslug. So pa veseli, da so nekaj dobrega storili in še delajo za bibliotekarsko stroko, za bibliotekarske kolege in sebe. Hvalabogu, da je tako! Upam tudi, da sem koga spodbodel, da bo v naslednji številki Štubiduja še kakšno zanimivo (?) razmišljanje, kritika ali replika.

In ti, ki bereš te vrstice, si lepo vabljen, da storiš nekaj zase, za svojega prijatelja ali prijateljico. Vzemi si čas! Čas je namreč najdražji biser!

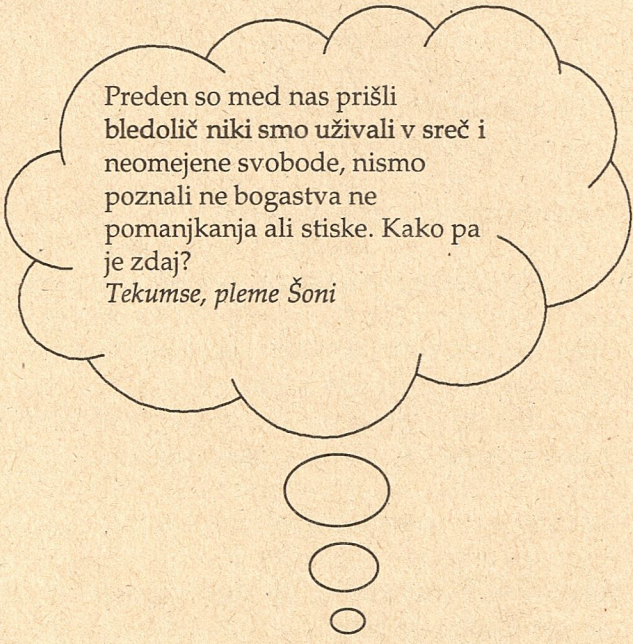
V soboto, 18. marca 2000, si vabljen/-a na **ekskurzijo na Primorsko in v Italijo**. Brez zavor! Minimalni stroški (zahvaljujoč Študentski sekciji ZBDS)! Ostale informacije na oglasnih deskah in prijavnem listu v naši knjižnici.

Edo Grabrijan

Vsebina "OBLAČKOV" je iz knjig:

- O knjigi, književnosti in književnikih / izbor Peter Amalietti. - Ljubljana, 1990

- Kako naj vam prodamo modrino neba : besede indijanskih poglavarjev / Franc Burgar. - Ljubljana, 1990

Preden so med nas prišli
bledolič niki smo uživali v sreč i
neomejene svobode, nismo
poznali ne bogastva ne
pomanjkanja ali stiske. Kako pa
je zdaj?

Tekumse, pleme Šoni

Kako ŠSFF rešuje probleme

Vsako leto konec novembra potekajo na FF volitve za Studentski svet FF. Vanj lahko pride vsak, ki je vložil kandidaturo za volitve in kasneje na volitvah zbral dovolj glasov. Na tak način pride v ŠSFF 20 predstavnikov, ker je na FF 20 oddelkov. Potem se svetniki srečujem enkrat mesečno na rednih sejah, po potrebi imamo tudi izredne seje.

Do sedaj smo se zbrali že štirikrat, v tem času pa smo izvolili predsednika ŠSFF, Boštjana Papiča, podpredsednika Vida Zalarja in tajnico Darjo Fišer, ki je bila lansko leto predsednica.

Zanimivi so predvsem »boji« med kandidati za svetnike. Na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo se je Matej Poljanšek kar dvakrat pritožil in je bilo zato potrebno volitve ponoviti. Tretjič je zmagal. Na Oddelku za romanske jezike je prav tako prišlo do pritožbe, vendar sta kandidata po prvi ponovitvi volitev zbrala enako število glasov, tako da so volitve uspele šele v tretjem poskusu. Da ne bi bilo vse skupaj preveč monotono pa so poskrbeli muzikologi, pedagogi, klasični filologi in še nekateri. Na teh oddelkih se namreč ni našel junak, ki bi hotel biti svetnik. Brez skrbi, zadeva je sedaj že urejena.

Za študente je verjetno najbolj zanimiva novica, da je bila 15.2.2000 že kar preveč težko pričakovana otvoritev novih prostorov in seveda kluba K16. S študenti vred so se prišli čuditi tudi rektor univerze in gospa županja pa TV in ne vem kdo še vse. En teden po otvoritvi pa se je izkazalo, da je klub narejen precej površno. Ventilacija ne dela, pokvarjene so kljuge od vrat in oken in celo omet odpada. Klub je dobil tudi skladišče, ki ga prej ni imel, ampak kaj ko je ob deževju notri preveč vode. Pritožijo pa se lahko tudi nekadilci, ker nimajo ločenega prostora razen hodnika.

Največja težava pa je, da je oprema (hladilnik, pomivalni stroj in šank) za klub stala okroglih 4.000.000,00 SIT, kar je več kot občutno preveč. Lansko leto junija je dekan obljubil študentom klub, ki so ga zaprli. Dobili naj bi ga nekje na začetku študijskega leta, nato so datum predstavili na začetek decembra, nato pa še na

15.2.2000. Danes, ko je otvoritev mimo pa ne misli več tako. Najraje bi videl, če bi kar ŠS plačal teh par milijončkov. To pa seveda ne gre kar tako. Malo bo treba še počakati, pa bomo videli, kaj bo iz tega.

Luka Vodnik

Predstavniki študentov bibliotekarstva v ŠSFF

Prebiranje knjig je
kakor pogovor z
najboljšimi možmi
minulih stoletij.
René Descartes

Študentke in študenti bibliotekarstva, spoštovani bralci Štubiduja!

Predstavljam vam Bralno društvo Slovenije. To je društvo, ki je bilo ustanovljeno 12. oktobra 1995. Prvič smo se zbrali na DAN PISMENOSTI, 8. septembra 1995¹. Člani društva so strokovnjaki z različnih področij, ki jih zanima problematika branja, opismenjevanja, pismenosti,... pa tudi laiki z enakim zanimanjem. Glavni CILJ delovanja članov je pospeševanje razvoja vseh vidikov pismenosti:

- razvijanje zavesti o pomenu pismenosti,
- širjenje in razvijanje branja,
- izboljševanje kvalitete učenja branja,
- izmenjava izkušenj med strokovnjaki različnih strok,
- uveljavljanje slovenske teoretične misli in strokovno-raziskovalne dejavnosti s področja branja doma in v tujini,
- mednarodno uveljavljanje, posredovanje in izmenjava slovenskih izkušenj s področja teorije in prakse branja.

Člani društva se srečujejo na rednih in izrednih srečanjih, sestankih, posvetovanjih, delavnicah, predavanjih, konferencah ali kar tako in izmenjujejo ideje in izkušnje ter znanja s področja branja. Delujejo s prostovoljnim delom članov društva in s sredstvi, ki jih pridobijo s članarino in oglaševanjem oz. sponzorstvom. Delujejo v svojem strokovnem in bivanjskem okolju. Mednarodna aktivnost je zelo pomembna.

Društvo je včlanjeno v **International Reading Association (IRA)** od leta 1996. IRA deluje že 41 let in ima velik vpliv in ugled in 92.000 članov v 99 državah. Njena mreža zajema 1250 podružnic in 38 nacionalnih komitejev. Njeno osnovno poslanstvo je razširjanje vseh vrst pismenosti, zdaj tudi informacijske. Izdaja svoje publikacije, časopise (Reading today, Adult literacy, The Reading Teacher, Journal of Reading, Reading Research Quarterly in elektronski časopis Reading online, dostopen prek Interneta) in knjige, in nekatere si lahko ogledate v Knjižnici oddelka za bibliotekarstvo, v NUK, in v Pionirski knjižnici. Svojim članom zagotavlja 50 % popust pri nakupu publikacij.

Sponsorira območne konference o branju, soorganizira svetovni kongres o branju, pomaga nacionalnim društvom pri izobraževanju, navezovanju stikov za izobraževanje ipd. Člani lahko sodelujejo v več kot 70-ih prostovoljnih delovnih skupinah. Nekatere izmed njih so:

- ženske študije in pismenost,
- biblioterapija in branje,
- vrtci in naravno oblikovanje bralcev,
- študenti in bralna usposobljenost,
- elektronski mediji in pismenost,
- psiholingvistika in sociolingvistika,
- problemi čitljivosti teksta,
- branje za nadarjene in ustvarjalne študente...

Včlanite se lahko na naslovu:
International Reading Association
800 Barksdale Road, PO Box 8139
Newark, DE 19714-8139, USA.

Sposobnost branja, pismenost, učenje so teme, ki so nekako nemoderne in včasih pozabljene v družbi, kjer je zapisana beseda najpomembnejši vir informacij, znanj in podatkov. Bralna sposobnost je temeljna sposobnost oz. spretnost, ki jo družba zahteva od svojih članov. Prav je, da se včasih sprašujemo tudi o temeljih, in to naše društvo počne.

H. Pavlica, dipl. bibl. in prof. soc.

Naslov društva je:
Bralno društvo Slovenije
Poljanska c.28, 1000 Ljubljana
Internet: bralno-drustvo@nuk.uni-lj.si,
kontaktne osebe: Dr. Meta Grosman
(predsednica), Ljudmila Ivšek (predsednica
upravnega odbora)

¹ Mednarodni dan pismenosti je razglasil UNESCO leta 1967.

ŠTUDENTSKI BRALNI KLUB - NOVA OBLIKA DRUŽENJA

V okviru BDS (Bralnega društva Slovenije) in FF - Oddelka za bibliotekarstvo smo v 2. semestru študijskega leta 1998/1999 začeli z novo obliko druženja in nadgrajevanja bralnih sposobnosti, zmožnosti, s študentskim bralnim klubom. Namen je bil prebiranje strokovne literature s področja bibliotekarstva, ideja je spodbujati strokovno branje tudi kot literarnoestetski užitek in veselje. Za predmet smo vzeli starejšo slovensko bibliotekarsko literaturo (Pirjevec, Šlajpahova).

Živeti v naši družbi stalnih sprememb ni lahko. Preplavljeni smo z informacijami, z mediji, tako da je čas, ki si ga vzamemo za branje in hkrati za premišljevanje, pravzaprav redkejši čas. Študij sam pomeni, da uporabljamo večino branja za pridobivanje znanja, beremo torej iz potrebe, ne iz užitka. Branje samo po sebi je samotna dejavnost. Kadar je povezano s pripovedovanjem ali glasnim branjem in izmenjavanjem misli in vtisov o prebranem, pa postane socialna dejavnost.

Vodilna ideja je imeti strokovni bralni klub. Podrobnosti smo pripravljali sproti: dopolnjevali metode in prilagajali čas srečanj. Na koncu ciklusa pa smo prišli tudi do nekakih temeljnih poslanstev in pravil delovanja, ki so tale:

1) izbrali smo si poslanstvo in cilje Bibliotekarskega študentskega bralnega kluba (BŠBK):

- klub ima namen negovati veselje do branja in pospeševati razvoj vseh oblik pismenosti;
- tematsko se gibljemo v okviru stroke, bibliotekarstva
- odprt je vsem, ki jih tema zanima, in negujemo argumentirano debato in medsebojno spoštovanje.

2) Klubska pravila

- Čas srečanj je javno objavljen, prostor tudi, obveščamo se prek oglasne deske in preko komunikacijske liste študentov bibliotekarstva: kommunikacija.listbot.com.
- Član je lahko vsak študent, ki ga zanima tematika.
- Srečujemo se ob prebiranju literature in izmenjavi mnenj o prebranem.

Moj namen je torej v študentih ponovno vzbuditi pozitivne občutke ob prebiranju strokovnih besedil. Drugi namen je spoznavati misli in ideje ter dejavnosti v preteklosti v naši stroki in jih primerjati z današnjimi, tj. oblikovati kritično distanco. Tretjič pa se trudimo razširjati si strokovna obzorja in gojiti kulturo kritičnega razmišljanja, učimo se argumentirano razpravljati, razvijati retorične veščine v manjšem, varnem krogu. Želim dati študentom možnost neformalnega druženja, a druženja z namenom ter spodbujati uporabo knjižnice.

Naša srečanja

Študijsko leto 1999/2000: Izbrali smo novo temo: ženske v bibliotekarstvu v Sloveniji in njihov pomen ter se odločili za mesečna srečanja in debato o prebranih knjigah. Ta bodo:

16. marca

19. aprila

17. maja 2000, vedno ob 17.30 v knjižnici oddelka za bibliotekarstvo, soba 530/V.

Februarja smo debatirali o knjigi Prijateljice imam... Jara Dolarja.

Zbiramo ideje za bralne naslove.

Tako naša knjižnica postaja **branju prijazna knjižnica**. Učimo se, da bi vedeli, učimo se, da bi znali delati, učimo se biti, učimo se, da bi znali živeti drug z drugim, in nekaj takega branja in učenja udeležujemo v našem študentskem bralnem klubu.

Vabljeni vsi, ki vas je tema pritegnila!

Hedvika Pavlica, bibl.

**MIŠA
PRIDE
V
SREDO
!!!!**

Miša Molč,

Glavna urednica razvedrilnega programa TV Slovenija

Draga gospa Miša,

Zelo zanimivo je bilo nam, bibliotekarjem, prebrati intervju v Sobotni prilogi Dela, z dne 15.1.2000 o vaših knjižkih, o načinu življenja in dela, o osebnem stilu doživljanja in sploh o vsem kar Vas že ves čas na poklicni poti obkroža. Še posebej pozorno smo prebrali misel, da bi se, ko bi imeli vsega dovolj, umaknili v knjižnico kot zatočišče, in da prebirate v težkih časih oglase za delo knjižničark.

V naših knjižnicah (oziroma bibliotekah) nujno potrebujemo ljudi - take kot ste Vi - polnih življenjske energije, zanosa in osvežujoče komunikacijske dinamike; teh kvalitiet nam - čeprav smo knjižnični oziroma informacijski strokovnjaki, ki se lahko že desetletje šolamo na univerzi - v naših knjižnicah včasih manjka, še zlasti po običajnem delovnem dnevu, ko npr. odpravimo dvestopetdesetega (zadovoljnega) obiskovalca knjižnice.

Zato Vas študenti Oddelka za bibliotekarstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani vabimo na klepet na oddelek naše katedre, da se prepričate, kdo knjižničarji oziroma bodoči bibliotekarji smo in kaj počnemo v "zavetju" naših kulturnih, strokovnih in znanstvenih "hramov".

Študenti bibliotekarstva (študij v taki obliki obstaja trinajsto leto) imamo enkrat mesečno manjši debatni klub (BŠBK), v okviru Bralnega društva Slovenije. In debatiramo o raznoraznih temah, predvsem strokovnih. Zanima nas srečevanje bibliotekarske preteklosti s sedanjostjo, ljudje v knjižnicah v preteklosti. Tako smo lani brali Pirjevca, letos spoznavamo še ženske bibliotekarke. Mogoče se sliši suhoparno, dolgočasno, umirjeno, "knjižničarsko", ampak mnenja smo, da je vse prej kot to. Morda tako kot delo v knjižnici.

Razmišljali smo - zanimivo bi vas bilo povabiti na naš sredin klepet (marca ali aprila)! Mogoče bi bilo to tudi dobro izhodišče za enega izmed vaših bodočih gostov v oddaji Res je? Tema bi bila (po našem mnenju) gotovo dobra, predvsem zato, ker je knjižničar v očeh javnosti običajno zdolgočasena, (ne)izobražena, nezanimiva oseba. Pa je RES tako?

Kot javna oseba najbrž poznate le nekatere knjižnice in samo nekaj knjižničarjev. Lahko Vam povemo, da imamo v Sloveniji že nekaj doktorjev/doktoric bibliotekarstva, in vsi po vrsti so zanimivi ljudje. Naj jih naštejemo: dr. Alenka Šauperl, (pravkar doktorirala v Ameriki), dr. Irena Sapač, dr. Irena Marinko, dr. Melita Ambrožič, dr. Primož Južnič, dr. Silva Novljan, dr. Jože Urbanija, dr. Mirko Popovič (žal pokojni, prvi slovenski doktor bibliotekarstva), dr. Miha Kovač (založništvo)..

Veseli bomo vašega odgovora, pa čeprav le s TV ekrana.

Z nasmeški
študenti bibliotekarstva.

INDIJA · KOROMANDIJA

Moje popotovanje se je začelo osmega decembra 1999, ko sva s sopotnikom odletela v Bombay. Odkrivanje, te nenavadne dežele, je trajalo šest tednov. Prihod v Bombay je zame pomenil kulturni šok, saj se ta svet tako neverjetno razlikuje od našega. Večina Indijo opisujejo kot deželo polno nasprotij in tudi sama sem jo tako doživljala. Od revščine, ki se je ne moremo zamisliti, do bogastva; od neprijetnega smrada, gneče in hrupa na cestah, nesnage in onesnaženosti, neprijaznosti in tečnih Indijcev, ki so samo ene velike barabe, nasproti neopisljivega občutka, ko se pelješ po čudoviti pokrajini, ko zagledaš prvo palmo, prva riževa polja, čajevе nasade, prvo kravo na cestah, ulične prodajalce, sprehajaš po prenatrpanem bazaru...itd.

Iz Bombaya sva se z avtobusom odpeljala najprej v majhno indijsko državico Goa, nekdanji hipijevski raj. Danes na teh rajskih plažah žurirajo raverji. Ravno preden sva

se naprej odpravila na jug, se je začel desetdnevni novoletni žur. In sicer je to najbolj turističen kraj v Indiji, sem prihajajo mladi za en ali več mesecev uživati. Sem primerno so

povečane cene, neverjetno visoke za Indijo. Občutek imaš, da trgovci mislijo, da si prišel v Indijo z nahrbtnikom polno denarja. Sploh pa je nastala euforija zaradi novega leta 2000, ko so pričakovali ne vem kakšen naval turistov. V resnici se to dogaja vsako leto, število pa je skoraj vedno enako.

Naša naslednja postajanka, državica Kerala, je bila oddaljena devetnajst ur vožnje z vlakom. Za Kerala je značilno, da je polna vodnih kanalov, po katerih sva se šla tudi peljat. Nato sva se odločila, da bova novo leto preživela v naravnem rezervatu Periyar, kjer sva hotela jahat slone in gledat tigre. Vidla nisva nič. Tigrov je nemogoče videti, ker so jih že skoraj iztrebili (na 700km² je 35 tigrov). Slonov so baje imeli tri: dva

sta crknila, za enega niso vedli kje je. Rečem pa lahko, da je bila vsaj zanimava pot z avtobusom. Vozniki v Indiji so neverjetni norci. Sploh pa imajo pravilo prednosti večjega vozila, tako imajo tovornjaki prednost pred vsemi vozili, nato avtobusi...itd, pešci nimajo nobenih pravic. Avtobusi samo pritiskajo na gas in piskajo in se ne šalijo, ko rečejo za avtobus "super fast".

Naslednji cilj je bil Madurai-mesto templjev, kjer sva si šla tudi ogledat enega. Nato je sledilo, sedanje filmsko središče (Indija proizvede največ filmov na svetu), mesto Madras (po novem Chennai). Tukaj se je ravno odvijal Music & Dance Festival, kjer sva šla na par koncertov in plesno predstavo.

Kmalu zatem sva se odpeljala na sever, v Agro, ogledat si eno od najlepših in

največjih stvaritev posvečeni ljubezni Taj Mahal. Spomenik iz belega marmorja je dal zgraditi nek kralj v spomin na svojo umrlo ženo. Ta isti kralj je hotel še sebi zgraditi istega le iz črnega marmorja, vendar ga

je preprečil sin, ki ga je zaprl v stolp, da je lahko do konca življenja gledal svoj Taj Mahal. Po smrti ga je sin pokopal zraven svoje žene. Zanimivo je da

popolno simetričen spomenik kviri le grobnica tega kralja, ki ga je dal zgraditi.

Po Agri sva se odpravila v glavno mesto Indije - New Delhi, od koder sva tudi odletela nazaj domov.

O Indiji bi lahko napisala še veliko več, saj je bil vsak dan novo doživetje, nova izkušnja, ki ti zleze pod kožo za vse življenje. Pravijo, da Indijo ali sovražiš ali ljubiš? Osebnostim oboje, če bi imela še možnost za nazaj, bi šla. To je nora dežela!

p.s.: Bibliotekar ne bi bil pravi bibliotekar, če si ne bi šla ogledat še kakšno knjižnico. Pogledala sem si Bombay Public Library.

OBČUTJA MODROSTI ŽUPANOVE JAME

*Kot kaplja
stalaktit k gori raste,
ki stalagmit se imenuje ...*

*Več stoletij se napreza,
siga se s stropa vije,*

*dočim je gora tista sila,
ki karbonate iz kalcitov imenuje ...*

*Gora v jami
res je tista nora sila,
ki podzemlje oblikuje,*

*od podmorske flore –
od globine vhoda
do višine zore –*

*od razmerja litorala
do sublitoralne ...
favne ... flore.*

*Ko župan je dve dekadi
in let toliko
kot jih je v metu sreče
v dvajsetem stoletju se sprehajal*

*–
nova sreča se z Matjaži
k prestolu – približuje.*

*Kot kopice sladoleda,
kot sneženi okopi,*

*ko glavonožci in dvoživke
in kot vrata proti Raju.*

*Kot velike kope
lešnikovega sladoleda,*

*kot sladkorne pene
iz podzemnega nereda ...*

*–
vsaka stvar se v red spreminja,
ko z Matjaža nam prestola kralja*

*večnosveži vetrič ukazuje :
„Kar po jami, kar po jami*

*–
tu se bomo mi utaborili
in po taboru tem našem
jamo v boju poimenovali.”*

*Že nekje tam zgoraj,
ko je vrh naš um dosegel,*

*občutke naše
v njej je duh prepredel ...*

*V duhovnem žaru trezno
naši upi*

se v oblike potopijo :

*v njih se srca naša
za malenkost razsvetlijo :*

*„Nekoč se skala
v bojih s Turki
globoko v jamo je odprla,
a Matjaža – kralja
pred nevarnimi spopadi*

varno v jamo je zaprla :

*‘Kralj Matjaž sedaj v jami
kot duh na vrhu nje prebiva,*

*njegova brada se prek mize ovalne
v oboku zgornjem levem*

v oboku le odkriva.”

*Povej popotnik dandanašnji –
kam – le kam(?) – te tvoja knjižna misel*

*med gorami znanja
v zraku zdanjem urno skriva.?*

EPILOG KRALJA MATJAŽA :

Tako kot širne modre misli

*–
tako kot zapuščina toplega nereda :*

„Vse je polno medčloveške le topline

*–
kljub temu da Moja starost
vašega razuma ne pokriva ;*

žal so Naši časi mimo

*–
dolgo proti zlemu smo se ves ta čas borili,
res nikoli nismo se v boju pregrešili,
dasiravno smo res umno se potili,*

*znali več kot oni smo –
zato smo se rešili!”*

HOBİ - KAMNI ?

Gotovo je med vami kdo, ki se v svojem prostem času rad ukvarja z oblikovanjem. Tem so tudi namenjene naslednje vrstice.

Ste že kdaj pomislili, kaj vse se da narediti s kamni? Lahko jih barvamo in slikamo nanje, izdelamo figure z lepljenjem, naredimo mozaik ali si izdelamo nakit.

Kamne lahko barvamo s pastelnimi barvami, z akvareli, z oljnimi barvami, z akrilnimi in alkidnimi barvami, prebarvamo jih lahko z emajl glazurami ali celo z barvami za steklo.

Naj vam ponudim nekaj idej za izdelavo.

V kamne lahko vrezujemo z risalnimi peresi, z dletom ali nožem ali pa z navadno kovinsko iglo.

Z akrilno ali kako drugo barvo najprej enakomerno prebarvamo površino in dobro posušimo. S svinčnikom si na rahlo načrtamo izbrani motiv ali risbo, nato z izbranim orodjem vrežemo obris. Ko končamo kompozicijo, popravimo znake, ki bi jih radi poudarili.

Zanimiv je kamen, v katerega smo vrezali hieroglife ali pa samo kakšno ime.

Za izdelovanje verižic, potrebujemo poleg različnih kamnov še vrvico, usnjeno vrvico, bakreno žico, sukanec in domišljijo. Tudi obkvačkan kamen je lahko lep izdelek.

Če nam primanjkuje idej, si lahko pogledamo naslednjo knjigo: Alessandro Pennasilico, Velika knjiga o kamnih: barvanje, klesanje, tiskanje, lepljenje, sestavljanje, Koper, Lipa, 1999.

Tisti, ki nimate ravno slikarske žilice, pa so vam kamni všeč, jih lahko prebarvate tudi z brezbarvnim lakom za nohte in takoj bodo barve kamna bolj opazne. Kamne položite na krožnik, nizko posodico ali v stekleno posodico, ki vam tako hranjeni lahko služijo za okras.

Nina Šulek

Zakaj morate pasti na kolena in častiti bibliotekarje?

Seveda. Vsi imajo svoja majhna mnenja o tem, kdo so bibliotekarji in kaj počnejo. Veliko ljudi nas ima za drobne služabnike javnosti, ki »Šššš«-jajo ljudem, žigosajo dopise finančnikom in brišejo prah s skladiščnih polic. Torej, pomislite znova.

Bibliotekarji imajo diplome. Hodimo na faks (FF, Oddelek za bibliotekarstvo) in postanemo mojstri za zbirke in sisteme ter za odnose človek/računalnik. Katalogiziramo lahko vse, od česna do pasjega iztrebka. Lahko katalogiziramo tebe. Knjižničarji izžarevamo globoko moč. Z gibom roke lahko skrijemo tvojo diplomu za kupe Slovenskih novic in Lady. Najdemo lahko podatke za tvojo seminarsko nalogo, za katere si nisi nikoli mislil, da obstajajo. Lahko te preusmerimo na nove in bolj primerne naslove.

Ljudje postanejo bibliotekarji zato, ker vedo preveč. Naše znanje sega preko golih dejstev. Ne omejujemo se le na discipline. Smo interdisciplinarni. Sprejemamo izzive in zaradi njih postajamo boljši. Bibliotekarji smo vsevedni in vsevidni. Prinašamo red v kaos in nasmeh na tvoj obupan obraz. Prinašamo modrost in kulturo v množico. Ohranjamo vsak pogled človeškega znanja.

Bibliotekarji smo carji. In razbili bomo vsakega, ki misli drugače!

Š. L.

Ask A Librarian.

Prispevek je prevedena, prirejena, dopolnjena in prilagojena stran www.msu.edu/~olseneri/library.html

Razvedrilo

Kaj se zgodi, če zmešaš knjižničarja in pravnika?

Dobiš vse informacije, ki jih potrebuješ, le da jih ne razumeš.

Stari knjižničarji ne umrejo...

... samo odpišejo jih iz zbirke.
... samo shranijo jih na boljšo lokacijo.
... samo ne krožijo več med bralci.

Koliko knjižničarjev je potrebnih, da zamenjajo žarnico?

Samo trenutek, da pogledam v katalog!

KAKO VEŠ, DA SI ŽE PREDOLGO ŠTUDENT ?

Misliš, da je McDonalds »prava hrana«.
Prodajalca študentskih bonov poznaš po imenu.
Ješ le enkrat na dan.
Spat hodiš ko se dani in vstajaš ko se temni.
Prebujaš se v tujih posteljah, pa se zaradi tega ne sekiraš.
Pet kilometrov peš do žura ni daleč.
Gledanje skozi okno smatraš za zabavo.
Ko začneš misliti in zveneti kot tvoj cimer.
BTC je zate najbolj kul mesto nakupov.
Tarok je več kot igra – je način življenja.
Raje pospravljaš sobo, kot da se učiš.
Ko sediš in pišeš seznam stvari, kako veš, da si že predolgo študent.

Tomaževi magični knjižnični aforizmi

Obnova knjižnic je premosorazmerna čakanju v knjižničnih vrstah – novejša kot je knjižnica – dlje se čaka v knjižničnih vrstah!

Knjižna založba je ravnokar bankrotirala, ker javne knjižnice niso kupile dovolj njenih knjig.

Smo dolgo čakali na novo knjižnico – in se v njej krasno počutimo – pa še čaj lahko spijemo.

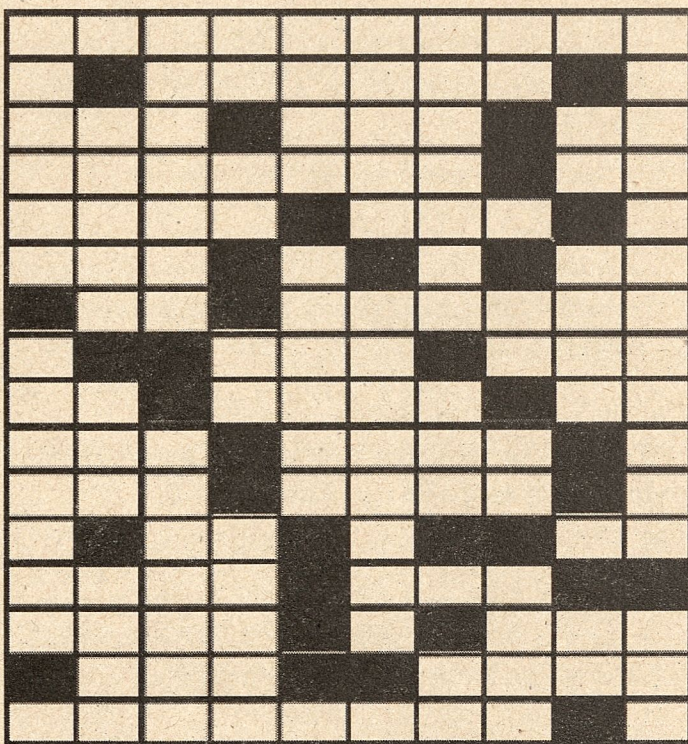
Sem knjigofil – rad plačujem zamudnino!

VIR: <http://knjiznica.homepage.com/>

Kombinacijska križanka

Kombinacijsko križanko boste rešili tako, da boste s pravilnim kombiniranjem razvrstili spodaj navedene besede v lik.

1 črka: A, A, A, E, I, I, I, K, K, N, N, N, N, R, Z, Ž
2 črki: AV, CB, IC, LP, MS, NA, NI, NS, OJ, ON, OO, PO, TA, UN, VI, VK,
3 črke: ACO, AGA, AHA, ALT, ARI, CIS, CNN, ICA, ODA, PEČ, PIA, TOM, VAS, VOH
4 črke: AVTO, BRIN, GRIP, ISBD, JAPI, KOLO, NACI, NASA, OBRO, OCET, ORKA
5 črk: ALARM, ANICA, KOPAČ
6 črk: ANANAS, BRALCI, REVIJA, ZBIRKA
7 črk: ČASOPIS, ILOVICA, LASAGNA, MAVRICA
8 črk: RAKOVICA, ZNAČNICA
10 črk: RAČUNALNIK
12 črk: KNJIŽNIČARKA

Avtorica: Špela Lah

Rešitve pustite do 1. APRILA 2000 v knjižnici Oddelka za bibliotekarstvo, v mapi 'za časopis Štubidu'. BOGATA NAGRADA!

OTROCI MIKI MUSTER JE PONOVRNO MED NAMI !!!

PONATISE NJEGOVIH USPEŠNIC JE MOGOČE
KUPITI PO UGODNI CENI.

Turki - Turki, 45 str.

Zelena dolina
Zimska zgodba, 66 str.

Trubadurji
Sneg sneg, 64 str.

Martin Krpan (barven), 60 str.

Gusarji, 88 str.

Grajski duhovi, 45 str.

Kamena doba, 72 str.

Dodatne informacije na e-mail:
edvard.grabrijan@kiss.uni-lj.si

Žvečilni gumi za VSE GENERACIJE !!!!

G. PICCOLI,

lekár „pri angelji“

v Ljubljani, na Dunajske cesti,

priporoča p. n. občinstvu naslednje poskušane

medicinske specialitete.

**Najboljše in najvplivnejše pravo norveško pohume-
ljevo jetrno olje** proti mramorici, rhabd., pljučnici, kašlju itd. itd. v ste-
klenicah à 60 kr., z železnim jodirjem združeno (posebno
vplivno pri malokrvnih in kjer treba čiščenje krvi) v steklenicah à 1 gid.

**Še pred beneško republiko privileg. staroslavni
brešijanski zdravilni obliž**, vplivnejši kot vasko jednako v prodaji se na-
hajajoče sredstvo, se s posebnim uspehom rabi
pri revmatičnih, podagrinih, živčnih in ledvičnih bolečinah, pri slabosti kit, pri pranjem
prehlajeni, otiskah itd. itd. 1 kos 25 kr.

Mazilo zoper ozeblino, od dr. Marinelle-je, izdeluje G. Piccoli, lekar
„pri angelju“, v Ljubljani, na dunajski cesti. To
je najbolje zdravilo zoper ozeblino. Cena 80 kr.

Tuberosno mleko. Po vsakodnevni rabi tega mleka, iz vegetabilnih in neškod-
ljivih substancij sestavljenega, postane koža mehka, zametasta in
nežna, hepatične pike, pege, ogrci, srabi, nesaravna rdečica izginejo, prazgodnje gube se odstranijo
in polt zadobi zopet svojo gibčnost in svežost. V steklenicah à 1 gid.

Gumi-Bonbons, vplivnejši kot vask v prodaji se nabajajoči bonbon, se rabijo s naj-
boljim uspehom pri kašlju, hripavosti in kataralnosti dihalnih
organov. V skatljicah à 10 kr. (68-4)

Smerečja voda, narejena iz smerekovih iglic, je najboljšo zdravilo proti krčū,
putiki, trganju, slabosti v žilcih in proti bolečinam v križu
in v prsih. Pol steklenice 40 kr., 1 steklenica 75 kr.

Francova esenca, ki jo izdeluje G. Piccoli, lekar „pri angelju“, v Ljubljani na
dunajski cesti, je narejena iz rož, je pomagala že tisočim lju-
dem, kakor je razvidno v zahvalnih pisem, ki jih izdelovalec dobiva. Ta esenca ozdravi bolezen
v želodcu in trebuhu, krč, božjast, trebušno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemo-
rojide, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. 1 steklenica 10 kr.

Naročila se izvrše najhitreje s poštним povzetjem.

Sponzorji:

Nafta Lendava

Društvo bibliotekarjev
Ljubljane

Zveza bibliotekarskih društev
Slovenije

Založba Rokus

Študentski servis, Borštnikov
trg 2, Ljubljana

Študentska organizacija
Univerze v Ljubljani

Oddelek za bibliotekarstvo, FF

Nafta Lendava

**STUDENTSKA ORGANIZACIJA
UNIVERZE
v Ljubljani**

